WWF Suomi
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh (09) 7740 100
wwf.fi
panda.org

Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

27.11.2025

Viite: HE 173/2025 vp

Asia: WWF:n asiantuntijalausunto maa- ja metsätalousvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

WWF kiittää mahdollisuudesta lausua tässä asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Yhteenveto WWF:n kannasta

Luontodirektiivin keskeinen sisältö on suojata lajin kannan säilymistä suotuisalla suojelun tasolla. Tämä velvoite koskee myös suden suojelua. Susi on Suomessa erittäin uhanalainen laji. Erittäin uhanalainen laji ei lähtökohtaisesti voi aidosti olla suotuisalla suojelun tasolla.

Luken kanta-arvio poronhoitoalueen ulkopuolella maaliskuussa 2025 oli 394 sutta. MMM:n kertoman Luonnonvarakeskuksen elivoimaisuusanalyysin mukaan pienin elinvoimainen susikanta Suomessa olisi 248 sutta. Luontodirektiivin raportointiohjeen mukaan lajin suotuisan kannan viitearvo on aina suurempi kuin pienin elinkykyinen populaatio

WWF:n näkemyksen mukaan MMM ei ole noudattanut riittävää varovaisuutta eikä perustanut määritystään parhaaseen tieteelliseen tietoon, kun se on määrittänyt suden suotuisan suojelutason viitearvoksi 273, joka on vain 10 % suurempi kuin pienin elinvoimainen kanta. Riittävällä varovaisuudella määritetyn suotuisan suojelutason viitearvon tulisi olla noin kaksinkertainen pienimpään elinvoimaiseen kantaan verrattuna eli noin 500 sutta.

LUKE:n arvioima susikanta maaliskuussa 2025 jää siis noin 100 yksilöä alle sellaisen suotuisan suojelun tason viitearvon, joka huomioi varovaisuusperiaatteen. Tämän vuoksi WWF katsoo, ettei hallituksen esitystä suden ympärivuotisen rauhoituksen poistamisesta ja tämän kautta suden metsästyslain 10 §:n mukaisen metsästyksen mahdollistamisesta tule hyväksyä. WWF perustelee kantaansa tarkemmin alla.

Hallituksen esitys ja valtioneuvoston asetukset

Eduskunnan käsittelyssä olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan poistettavaksi metsästyslain 37 §:n 3 momentin säännös suden ympärivuotisesta rauhoituksesta. Tällöin suden metsästys muuttuisi esityksessä todetuin tavoin metsästyslain 41 ja 41 a §:n mukaisten poikkeuslupien lisäksi mahdolliseksi metsästyslain 10 §:n nojalla joko pyyntiluvilla tai maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettävällä alueellisella kiintiöllä.

Samanaikaisesti lausunnolla olevassa valtioneuvoston asetuksessa suden metsästys esitetään järjestettäväksi kiintiömetsästyksenä.[1] Maa- ja metsätalousministeriö on esittänyt julkisuudessa, että kiintiöksi tultaisiin asettamaan vähintään 65 sutta[2], ja Suomen riistakeskus on 25.11.2025 esittänyt kiintiöksi 100 sutta[3].

Suden ympärivuotisen rauhoituksen poistamisen ja siitä seuraavan metsästyksen yhteensopivuuden varmistaminen lajin suotuisan suojelun tason säilyttämisen kanssa

Susi kuuluu luontodirektiivin liitteen V mukaisiin lajeihin. Tällaisten lajien yksilöiden hyödyntäminen (metsästäminen) on lähtökohtaisesti luontodirektiivin 14 artiklan 1 kohdan perusteella mahdollista.

Luontodirektiivin ensisijaisena tavoitteena on kuitenkin edistää luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä.[4] Euroopan unionin tuomioistuin (EUT) onkin oikeuskäytännössään vahvistanut, että jäsenvaltioilla on velvollisuus valvoa, että luontodirektiivin liitteeseen V kuuluvan lajin yksilöiden hyödyntäminen sopii yhteen lajin suotuisan suojelun tason säilyttämisen kanssa.

Mikäli jäsenvaltio tekee päätöksiä, joilla sallitaan liitteeseen V kuuluvan lajin metsästys direktiivin 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jäsenvaltion on EUT:n mukaan perusteltava nämä päätökset ja toimitettava seurantatiedot, joihin mainitut päätökset perustuvat. Huomioon on otettava paitsi tiedot, jotka koskevat kyseisen hyödyntämistoimenpiteen kohteena olevan lajin kantoja, myös toimenpiteen vaikutus lajin suojelun tasoon laajemmin luonnonmaantieteellisen alueen tasolla.[5]

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen WWF pitää ongelmallisena, ettei lausuntopalautteesta huolimatta hallituksen esityksessä esitetä perusteluja, jotka

---

[1] Asetusluonnos suden kiintiömetsästyksestä https://mmm.fi/documents/1410837/251176162/VN%20asetus%20suden%20kiinti%C3%B6mets%C3%A4styksest%C3%A4.pdf/8e632872-fe15-90c9-79ac-8b243d6be880/VN%20asetus%20suden%20kiinti%C3%B6mets%C3%A4styksest%C3%A4.pdf?t=1764060567706

[2] https://mmm.fi/-/suomen-susikanta-on-suotuisalla-suojelutasolla-metsastyskiintioksi-kaavaillaan-vahintaan-65-sutta

[3] https://riista.fi/suomen-riistakeskuksen-esitys-suden-pyynnin-toteuttamiseksi/

[4] Luontodirektiivin johdanto-osa; 2 artikla.

[5] Asia C-436/22, kohdat 55, 62 ja 63.

osoittaisivat uusimman tieteellisen tiedon ja suden suojelutasoa koskevan arvioinnin pohjalta suden ympärivuotisen rauhoituksen poistamisen ja sen mahdollistaman metsästyslain 10 §:n nojalla tapahtuvan metsästyksen olevan yhteensopiva lajin suotuisan suojelun tason säilyttämisen kanssa.

WWF pitää erittäin epätarkoituksenmukaisena, että suden ympärivuotisen rauhoituksen poistamista ja tätä kautta metsästyslain 10 §:n nojalla tapahtuvaa suden metsästystä koskevan hallituksen esityksen ollessa vasta eduskunnan käsittelyssä kyseiseen lakiehdotukseen perustuvat valtioneuvoston asetukset suden rauhoitusajasta ja kiintiömetsästyksestä on jo asetettu lausunnolle.

WWF:n näkemyksen mukaan kyseisten asetusten valmistelua ei ole perusteltua jatkaa eikä suden ympärivuotista rahoitusta purkaa ennen kuin voidaan osoittaa, että tästä seuraavaa metsästyslain 10 §:n nojalla tapahtuvaa suden metsästystä voidaan lähtökohtaisesti pitää yhteensopivana suden suotuisan suojelutason säilyttämisen kanssa, koska mikäli tätä ei voida osoittaa, oikeusjärjestyksen yhtenäisyyden kannalta suden olisi perusteltua pysyä muiden suurpetojen tavoin ympärivuotisesti rauhoitettuna lajina.

WWF haluaa painottaa, että EUT on vahvistanut, että jos parhaan käytettävissä olevan tieteellisen tiedon perusteella ei saada varmuutta siitä, että yhteisön tärkeänä pitämän lajin hyödyntäminen on yhteensopivaa lajin suotuisan suojelun tason säilyttämisen kanssa, asianomaisen jäsenvaltion on ennalta varautumisen periaatteen mukaan pidättäydyttävä sallimasta tällaista hyödyntämistä.[6]

Suden suojelun tason suotuisuudesta

Hallituksen esitys liittyy edellä kuvatulla tavalla oleellisesti suden suojelun tason suotuisuuden arviointiin, joka julkaistiin vasta esitysluonnoksen lausuntokierrokselle lähettämisen jälkeen. Nyt käsiteltävänä oleva lopullinen hallituksen esitys ei tältä osin poikkea lausuntokierroksella olleesta luonnoksesta, josta WWF antoi lausuntonsa[7] 17.10.2025.

Susi on Suomessa erittäin uhanalainen laji[8]. Vaikka lajin uhanalaisuus IUCN:n kriteerien mukaan arvioituna ja suojelun tason suotuisuus (favourable conservation status, FCS) EU:n luontodirektiivin mukaan määriteltynä eivät ole täysin yhteismitallisia, ne ovat kuitenkin läheistä sukua toisilleen ja arvioivat molemmat lajin säilymismahdollisuuksia samanlaisten pohjatietojen perusteella.

---

[6] Asia C-436/22, kohta 72.

[7] https://wwf.fi/app/uploads/7/0/i/6pefi44phj914la0qpq06x/wwf-lausunto-hallituksen-esitys-eduskunnalle-metsastyslain-muuttamisesta-251017.pdf?filename=WWF%3An%20lausunto%20hallituksen%20esityksest%C3%A4%20mets%C3%A4styslain%20muuttamiseksi.pdf

[8] Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Tutkimuskirjallisuuden mukaan erittäin uhanalainen laji ei lähtökohtaisesti voi olla suotuisalla suojelun tasolla. Laikren ym. (2009) mukaan *"The relationship between the FCS concept of the Habitats Directive and the red list categories is briefly described in the general guidance document (European Commission 2006): the red list categories and FCS classifications "are clearly related and are based on interpretations of similar data, however it is not possible to give an exact correspondence in all cases." This document also suggests that a population in the red list category endangered will normally not have FCS, whereas a population classified as vulnerable sometimes can. According to the criteria lists proposed by Linnell et al. (2008), a population classified as critically endangered, endangered, or vulnerable in the IUCN system cannot have FCS."*

Luontodirektiivin 17 artiklan raportointiohjeen[9] mukaan lajin suotuisan kannan viitearvo (favourable refrence value, FRV eli populaatiotaso, joka kuvastaa lajin suotuisaa suojelutasoa kannan koon osalta) on aina suurempi kuin pienin elinkykyinen populaatio (PEP, englanniksi minimum viable population MVP): "*FRV for population is always bigger than the minimum viable population (MVP) for demographic and genetic viability*".

Suden osalta WWF:n tietojen mukaan ainoa tieteellinen julkaisu, jossa on arvioitu sitä, millä kertoimella pienimmästä elinkykyisestä populaatiosta voidaan johtaa EU:n luontodirektiivin tarkoittama suotuisan kannan viitearvo, on Libergin ym. (2015)[10] julkaisema synteesi. Sen mukaan tämä kerroin on kaksi: "*We argue that a population which is double the size of MVP would satisfy the Article 17 Guidelines definition".*

Julkaisemassaan tiedotteessa[11] maa- ja metsätalousministeriö kertoo, että "*Luonnonvarakeskuksen elinkykyanalyysin pohjalta laskettu pienin elinvoimainen susikanta Suomessa on 248 sutta. Komission tulkintaohjeen mukaisesti tähän lisättiin 10 prosentin niin sanottu turvamarginaali, jolloin susikannan suotuisan suojelutason viitearvoksi tuli 273 sutta*." Toisin sanoen ministeriö on johtanut susikannan suotuisan suojelutason viitearvon kertomalla pienimmän elinvoimaisen susikannan arvolla 1.1.

Toisin kuin tiedotteen tekstistä saattaa ymmärtää, ministeriön määrittämä 10 % turvamarginaali ei tule komission ohjeistuksesta. Sen sijaan komission ohjeistuksen mukaan suotuisan kannan viitearvon määrittelyssä tulee noudattaa varovaisuusperiaatetta: "*FRVs should be set taking into account the precautionary principle and include a safety margin for uncertainty*". Lisäksi komission ohjeistuksen

9 https://cdr.eionet.europa.eu/help/habitats_art17/Reporting2025/Final%20Guidelines%20Art.%2017_2019-2024.pdf/

10 Liberg, O., Chapron, G., Wikenros, C., Flagstad, Ø., Wabakken, P., & Sand, H. (2015). An updated synthesis on appropriate science-based criteria for "favourable reference population" of the Scandinavian wolf (Canis lupus). Grimsö Wildlife Research Station, SLU, Sweden.

11 https://mmm.fi/-/suomen-susikanta-on-suotuisalla-suojelutasolla-metsastyskiintioksi-kaavaillaan-vahintaan-65-sutta

mukaan jäsenvaltioiden tulee käyttää parasta käytettävissä olevaa tieteellistä aineistoa arvioidessaan lajien suotuisaa suojelutasoa.

Edellä viitatun Libergin ym. (2015) suosittelemalla kertoimella samasta 248 suden pienimmästä elinvoimaisesta kannasta saadaan suotuisan kannan viitearvoksi noin 550 sutta.

WWF:n näkemyksen mukaan parhaan tieteellisen tiedon ja Suomen suden suotuisan suojelun tason raportoinnin välillä näyttää vallitsevan ilmeinen ristiriita. Tämän vuoksi WWF katsoo, että ennalta varautumisen periaatteen mukaisesti hallituksen esitystä, jossa poistettaisiin ympärivuotisen rauhoitus, ei tule hyväksyä, koska käytettävissä olevan parhaan tieteellisen tiedon perusteella ei saada varmuutta siitä, että suden ympärivuotisen rauhoituksen poistaminen ja tästä seuraava metsästyslain 10 §:n nojalla tapahtuva metsästys on yhteensopiva lajin suotuisan suojelun tason säilyttämisen kanssa.

Maailman Luonnon Säätiö (WWF) Suomen Rahasto, sr

Elina Erkkilä
Suojelujohtaja

Raija-Leena Ojanen
Oikeudellinen neuvonantaja

Petteri Tolvanen
Ohjelmajohtaja, suomalainen luonto

Lausunnon valmisteluun on osallistunut myös avustava ympäristöoikeuden asiantuntija Taika Tiesmaa.